

PREGOVOR

Pripremajući moj rad o Konvenciji 1952,¹ uvidio sam da je primjena Konvencije 1952 vrlo komplicirana jer se mora popunjavati odredbama Pomorskog Zakonika, Ovršnog zakona i još nekih propisa. Zapravo i Pomorski Zakonik posvećuje materijalnopравnim odredbama u svezi sa privremenim mjerama na brodu samo čl. 951-964 sve ostalo treba potražiti u odredbama čl. 928 - 950; čl. 841-931, i drugim i konačno u Ovršnom zakonu. Osim toga i Konvencija 1952 ne može se pohvaliti jasnim stilom, dapače! S druge strane, judikatura se nije priklonila činjenici da se zapravo najveći, premoćni, broj zaustavljanja odnosi na brodove na koje se po čl. 140. Ustava R.Hrvatske, primjenjuje u pogledu materijalnopравnih odredba u Konvencija 1952., a ne Pomorski Zakonik.

Ovo je pokušaj stvaranja jednog teksta koji ću nazvati »pokušaj bez nade«. Zamislio sam da bi mogao postojati kao samostalan propis za privremene mjere (koje bi rađe ponovno nazvao »naredbe«) na brodu. Mogao bi to biti poseban zakon ili uredba sa zakonskom snagom. U stvari može ostati kao »pusta želja«.

Tekst sam zamislio na način da se čim više izbjegne potreba traženja postupovnih a donekle i materijalnopравnih odredba u svrhu povezivanja odredba Konvencije 1952, Pomorskog zakonika sa Ovršnim zakonom. Podsvjesno sam pokušao da odredbe indirektno uskladim sa Konvencijom 1952. Naime, osim u slučaju primjene čl.8.st.4. u drugim se slučajevimaq primjenjuje Konvencija 1952 u cijelosti, uz izuzetak, za brodove koji viju zastavu države NE-stranke, koji je sporan tj. : da li se temeljem čl. 8.st.2. Konvencije 1952, primjenjuju sve odredbe Konvencije 1952 osim čl.1.st.1. a umjesto potonjeg članka , primjenjuje se iz Pomorskog zakonika:

- a). čl. 953.st.1. ili
- b). još spornije čl. 953.st.1. i još i st.2.

Zbog toga se je, uz manjkavost odredaba Konvencije 1952 trebalo posizati vrlo često u Pomorski Zakonik i još češće i dalje u Ovršni zakon.

Što se tiče neke budućnosti, čini se da će se Konvencija 1952 koristiti još dugo, jer za sada ne postoji interes da se prihvati nova Konvencija 1999. Korisno je međutim navesti da i, ako stupi na snagu Konvencija 1999, ona u svom čl. 8. »Primjena«, dozvoljava određene mogućnosti slično, ali ne isto kao i Konvencija 1952, no kod rezerva u čl. 10 određuje:

1. *Svaka država može u trenutku potpisa, potvrđivanja, prihvata, odobrenja ili pristupanja Konvenciji, kao i u bilo koje vrijeme nakon toga, staviti rezervu koja se odnosi na pravo da isključi primjenu ove Konvencije u nekim ili u svim slijedećim slučajevima:*

- (a) *na brod koji nije pomorski;*
- (b) *na brod koji ne vije zastavu države stranke;*
- (c) *na tražbine navedene u članku 1., stavku 1.(s).*

---

¹ Međunarodna konvencija za izjednačenje nekih pravila o privremenom zaustavljanju pomorskih brodova, 1952; ---Piran 2005.

Prema tome ako bi R.Hrvatska i ratificirala i promulgirala Konvenciju 1999, ipak temeljem čl. 140. Ustava, i opet bi Konvencija 1999 imala veću snagu od zakona, dakle i od Pomorskog Zakonika i Ovršnog zakona. Drugim riječima, za materijalne odredbe manje više, ono što se odnosi na Konvenciju 1952. djelomično se odnosi i na Konvenciju 1999, koja nije naišla na uspjeh.

Znači da bi se na brod koji vije zastavu R. Hrvatske morala primijeniti i Konvencija 1999, a tek potom Pomorski Zakonik itd.

Ako se stavi rezerva pod (b), da se Konvencija 1999 NE primjenjuje na brod koji vije zastavu države NE-članice, to znači da se neće primjenjivati niti jedna odredba iz Konvencije 1999., na brod koji vije zastavu države NE-stranke. To je različito od odredba Konvencije 1952, čl. 8. u dijelu na brod koji vije zastavu države NE-stranke. To je bitna razlika prema Konvenciji 1952 i to bi značilo da će se primjenjivati Pomorski Zakonik.

Ako se stavi rezerva pod (c), tada se dolazi na moje, gore navedeno stajalište, da se radi samo o tražbinama dakle samo čl.1.st.1. Konvencije, a ne može se staviti rezerva na ostale odredbe Konvencije.

Tom rezervom ne bi se mogla isključiti primjena Konvencije 1999 i na brod koji vije zastavu R. Hrvatske, osim ako su ispunjeni uvjeti iz čl.8.st.6., gdje je bitan status predlagatelja privremene mjere, jer bez tih uvjeta mora se primjenjivati Konvencija.

Možda je najveća želja ovog idejnog nacrt da se na neki, elegantan način, spriječi da česte izmjene i nadopune Ovršnog zakona, koje nisu usklađene sa privremenim mjerama na brodu, otežaju ili skoro spriječe postupke na brodu. I izmjene i nadopune Pomorskog zakonika nisu pomogle postupku privremenih mjera.

Čini se dakle da bi ovaj idejni nacrt teksta zapravo služio uglavnom za popunjavanje onih praznina koje postoje u Konvenciji ali i u Pomorskom Zakoniku, a donekle i u Ovršnom zakonu. Osim toga možda bi postojanje posebnog kompletnog teksta pripomoglo jednostavnijem postupku.

Đorđe Ivković